

83

V E R T R O U W E L I J K
=====

GEMEENTE WORMER

Verslag van de op zaterdag 19 februari 1977, aanvang 9.00 uur, in de MAVO-school "Maerten Donck" te Wormer gehouden bespreking tussen het gemeentebestuur van Wormer, Zaanstad en de plaatselijke vertegenwoordiging van de vakbeweging en de ondernemingsraad van V.G.P..

Aanwezig: namens gemeentebestuur van Wormer, de heren mr. P.M.G.P. Janssens, burgemeester; Th.B. Huijgen, wethouder; S.M. Bakker, wethouder;

namens gemeentebestuur van Zaanstad, de heer drs. F.R. Ketting;

leden van de plaatselijke ondernemingsraad van V.G.P., de heren N.L. Ootes, A. Kindt, D. Glandorf, W. Selie en H.J. van Jaarsveld;

namens bedrijfsledengroep C.N.V., de heer A. Mantel;

namens bedrijfsledengroep N.V.V., de heer C. Balk;

namens bedrijfsledengroep N.K.V., de heer P. de Lange;

namens het Verenigd Hoger Personeel van V.G.P. de heer B. van der Weel;

namens het F.N.V. Zaanstreek, de heer W.J. Beets (voorzitter); en de heer G.A.M. van Heteren (secretaris);

namens de industriebond N.V.V., de heer W. van der Stokker (districtsbestuurder);

namens de industriebond C.N.V. de heer J. de Bruin (districtsbestuurder);

namens de industriebond N.K.V., de heer C.P. Kaandorp (districtsbestuurder).

Burgemeester Janssens heet allen van harte welkom en zegt blij te zijn dat, ondanks de wat ongewone vergaderdag, allen toch gekomen zijn. Spreker stelt dat men hier is op uitnodiging van het gemeentebestuur van Wormer dat voorts bereid is, indien gewenst, de gemaakte reiskosten te vergoeden.

Hij geeft vervolgens een korte samenvatting van de gesignaleerde problemen bij Van Gelder Papier, een proces dat reeds lang op gang is.

Het veilig stellen van de werkgelegenheid vergt een aantal beslissingen.

Op 20 januari werden uitkomsten van de Raad van Bestuur bekend. Na kennisname hiervan, 1100 arbeidsplaatsen moeten verdwijnen doch 4300 arbeidsplaatsen blijven behouden, toch wel reden om opgelucht te zijn. De voortzetting van het bedrijf in Wormer zou zijn verzekerd.

Naar aanleiding van een krantebericht op 1 februari verzocht de heer Beets, voorzitter van het F.N.V. in de Zaanstreek, het gemeentebestuur van Wormer om een gesprek. De burgemeester zegt, dat de gemeente zich terughoudend wenste op te stellen, omdat er al zoveel doktoren bij de patiënt waren. In overleg met de heer Beets is toch een gesprek belegd.

V.G.P. heeft een aantal maatregelen aangekondigd. Spreker vraagt zich af of deze afdoende zullen zijn. Uit het verschenen rapport valt af te lezen dat de vestiging in Wormer door de asbestviltproductie een zeer rendabele poot heeft, doch dat deze winst niet gebruikt mag worden om de onrendabele sectoren te blijven bijspijkeren.

V.G.P. heeft een viertal veranderingen aangegeven waarvan nagegaan dient te worden in hoeverre deze juist zijn. Vragen voor het gemeentebestuur zijn hoe beleeft Wormer de besnoeiing van 37 man en in hoeverre kunnen wij meer doen dan solidair zijn.

De heer Beets stelt zeer erkentelijk te zijn, dat deze bijeenkomst op zo'n korte termijn is belegd. Hij wil wel verklappen reeds 2 jaar geleden een bijeenkomst bij het college van burgemeester en wethouders van Zaanstad te hebben bijgewoond over Forbo te Krommenie. Hierbij ging het om een vervangende stof als onderlaag voor tapijt. Er waren berichten, dat uit Zweden een alternatief produkt zou worden geleverd. Via buitenlandse relaties is het gelukt deze levering tegen te houden. Daarbij bleek al dat V.G.P. zeer moeilijk zat. Nadien is dat zo gebleven. V.G.P. heeft alle zeilen moeten bijzetten. Niettemin is V.G.P. met het oog op de toekomst een belangrijke betekenis.

De heer Ootes van de Ondernemingsraad haakt in op de vraag hoe de Wormer gemeenschap reageert op de afvloeiing van 37 man personeel bij de vestiging in deze gemeente. Het was reeds bekend, dat Mc. Kinsey rond ging. Ondanks het feit dat er een zuinig beleid is gevoerd, moeten er toch 37 man worden ontslagen. Dit is erg hard aangekomen. Op de oudpapierinstallatie is lang gewacht, doch er zal meer moeten gebeuren. Dit hangt echter af van wat het hoofdkantoor in Amsterdam Wormer wil laten produceren. De sector witpapier zit zeer moeilijk, daarna komt het verpakingspapier. Er wordt thans een studie van gemaakt. Momenteel is alles nog zeer onzeker en bestaat er ongerustheid over wat er over 1 jaar gaat gebeuren. De cijfers van december en januari zijn ontzettend slecht. Hij vraagt zich af hoe lang Amsterdam bereid is het verlies te slikken.

De burgemeester wijst op het 50% belang van Crown Zellerbach.

De heer Ootes antwoordt hierop, dat V.G.P. werkt met een divisiemethode, waarbij wel op het eind van de rit rekening en verantwoording moet worden afgelegd. Hij zegt een mate van onverschilligheid bij de raad van bestuur te constateren over de ontwikkeling bij Van Gelder. Duidelijk is dat er toch winst zal moeten worden gemaakt.

De heer Van der Stokker stelt, dat er door de vakbeweging een schrijven naar V.G.P. is gezonden. In dit stadium durft hij niet concreet te zijn over de situatie in Wormer. Wellicht is er sprake van een discutabel beleid. Er is een plan ontwikkeld tot een bepaald niveau. Hij is ervan overtuigd, dat het een gecompliceerd gebeuren is. Er ligt thans een verzoek om een overbruggingskrediet van de Raad van Bestuur bij Economische Zaken, waarop nog geen beslissing is genomen. Wel is duidelijk dat er beleidsfouten zijn gemaakt en dat de positie van Wormer niet florissant is te noemen.

Burgemeester Janssens vraagt of het voor de vakbeweging wel duidelijk is wat er moet gaan gebeuren. De afgekondigde maatregelen liggen in de klassieke sfeer, bezuinigingen en ontslagen.

De heer Van der Stokker zegt om een continuïteitsrapport te hebben verzocht voor de 4300 arbeidsplaatsen. Hij zegt er vraagtekens bij te zetten of verdwijning van 1100 arbeidsplaatsen wel een juiste sanering is. V.G.P. is z.i. het zicht kwijtgeraakt. Wat zijn hiervan nu de oorzaken. Er ontbreekt een toekomstvisie bij V.G.P., hetgeen voor de vakbeweging onaanvaardbaar is. De discussie is thans in volle gang. V.G.P. is geschrokken van de vraagstelling van de vakbeweging.

Het is een zuiver Amerikaanse stap, dat er 1100 arbeidsplaatsen moeten verdwijnen.

Burgemeester Janssens stelt, dat nu de bal wordt teruggespeeld. Heeft de vakbeweging geen suggesties of andere voorstellen.

De heer Van der Stokker antwoordt daarmee bezig te zijn. Er is nog geen overleg geweest met V.G.P.. Op 15 februari heeft de vakbeweging wel reeds van haar ongenoegen blijk gegeven en gesteld, dat er geen ontslagen mogen komen en geen sluiting van vestigingen. Voorts een scala van andere vragen. Binnen het werkgeversverband Apeldoorn en Rotterdam liggen de zaken duidelijk anders dan V.G.P. had gedacht. Er zal voor langere termijn een beleidsplan moeten komen, waardoor er geen rigoreuze maatregelen behoeven te worden genomen. Nu heeft V.G.P. om een overbruggingskrediet van 60 miljoen verzocht. V.G.P. is zeer gemakkelijk aan de alternatieven voorbijgegaan.

Burgemeester Janssens vraagt of dit ook voor Wormer geldt.

De heer Ootes antwoordt, dat dit thans wordt bestudeerd. Voor Wormer is de input van het hoofdkantoor erg belangrijk en bepalend.

De heer De Bruijn vraagt of de gemeentelijke overheid bereid is steun te verlenen. In de afgelopen periode heeft de zorg voor het milieu de aandacht gekregen. Hierbij is gebleken, dat zij bereid is een politiek te voeren om de werkgelegenheid bij V.G.P. veilig te stellen. Voor wat betreft het gevaar van vervangende dragers uit Zweden merkt hij op juist te hebben vernomen dat Forbo voor 100% bij V.G.P. blijft.

De heer Kaandorp stelt, dat het Zweedse produkt f 1,-- per m² duurder is, zodat het zoeken naar een alternatieve drager de ruimte moet krijgen. Wellicht kan de gemeentelijke overheid hierbij behulpzaam zijn.

De heer Van der Stokker zegt, dat de continuering van Wormer toegespitst is op het papiergebeuren. 500 van de 700 werknemers werken in deze branche. Asbest is juist het positieve gedeelte, een deelstuk waarmee V.G.P. geen problemen heeft. De discussie hier gaat juist over het papiergedeelte. Laten we ons hier mee bezig houden en zoeken naar mogelijkheden voor de gemeente om iets te doen op dit gebied. Zo heeft bijv. de gemeente Apeldoorn V.G.P. geadviseerd een structuuronderzoek in te stellen. Het is de taak van de vakbeweging om dergelijke signalen bij de gemeente te deponeren.

Burgemeester Janssens zegt, dat in de rapporten uitdrukkelijk staat dat het niet de bedoeling is de winsten van de asbestproduktie het tekort bij het papier te laten opvangen. Het sterk maken voor het zoeken naar de alternatieve drager vloeit voort uit de Hinderwet. Spreker zegt van mening te zijn, dat als de gemeente zich niet duidelijk opstelt de kans aanwezig is dat het zoeken naar een vervangende drager op de lange baan wordt geschoven. Mede daarom is een tijdelijke vergunning verleend. Als V.G.P. duidelijk weet te maken dit serieus aan te pakken zal de gemeente na het verstrijken van de termijn echt niet de botte bijl hanteren. Ook de werkgelegenheid heeft een duidelijke rol gespeeld. De suggestie is gedaan om PM-4 in te schakelen. V.G.P. voert aan dat Wormer bij de papiersektor op het break-even-point moet zitten. Het is voor ons de vraag of wij daarmee akkoord moeten gaan.

De opmerking van een structuuronderzoek is een aardige gedachte. Hierbij zal economische zaken en overleg met andere gemeenten gewenst zijn, waardoor we het gelijktijdig kunnen aankaarten.

De heer Van der Stokker merkt op, dat Apeldoorn dit al heeft gedaan via Economische Zaken. Het streven moet gericht zijn op de vorming van een sterke Nederlandse papierfabriek. Op dit moment ontbreekt een gedegen onderzoek. Het is allemaal natte vingerwerk.

De heer Kind van de Ondernemingsraad zegt even terug te gaan naar de hoorzitting. Hierbij hebben de heren van Van Gelder gesteld, dat de asbestproductie erg belangrijk was voor V.G.P.. Nu zie je dat men van zins is de asbest los te koppelen via de presentatie van het Mc Kinsey rapport. Kan de gemeente niet als breekijzer met de hinderwetsvergunning dreigen?

Burgemeester Janssens zegt de argumenten van V.G.P. op hun waarde te hebben geschat. Hij steunt de heer Van der Stokker met betrekking tot het onderzoek.

De heer Van der Stokker merkt op, dat de onderlinge concurrentie de Nederlandse papierindustrie vermoordt. In EEG-verband zijn er de Scandinavische landen en de laatste jaren vooral in Europees verband de Oostbloklanden. Bijkomende factor is, dat het buitenland de grondstoffen in handen heeft. V.G.P. heeft 30% van de Europese en 50 à 60% van de Nederlandse markt. Wie zal nu het sterkste worden V.G.P. of K.N.P.. Een reële mogelijkheid is dat alle Nederlandse papierindustrieën rond de tafel gaan zitten.

De heer drs. Ketting merkt op, dat er toch al lang contacten zijn tussen Economische Zaken en de Nederlandse herstructureringsmaatschappij waarbij toch al eens onderzoekingen zijn gehouden. Een structuuronderzoek duurt zo lang dat tegen de tijd dat de uitslagen bekend zijn het al weer achterhaald is.

De heer Van der Stokker zegt, dat thans een bepaalde visie is gegeven. Deze is niet zo somber als zij doen voorkomen. De visie heeft betrekking op deelstukken. Knelpunt is de vraag of Economische Zaken bereid is financiële steun te verlenen. Dit is in verband met de concurrentie zeer discutabel. Bij bereidheid tot medewerking aan een structuuronderzoek kunnen met 3 à 4 maanden de uitslagen bekend zijn. Inderdaad zijn er reeds rapporten die wellicht opgepoetst kunnen worden, doch deze hebben voor de vakbeweging geen directe binding. Zij willen en zullen deze eerst toetsen. Het break-even-point is voor de vakbeweging onaanvaardbaar. Het is duidelijk, dat er iets gedaan moet worden.

De heer Kaandorp stelt, dat je boven het break-even-point moet uitkomen. Een herstructureringsonderzoek betekent nog niet dat de continuïteit van Wormer is gewaarborgd.

De heer Beets zegt als Zaanse chauvinist een paar opmerkingen te willen maken. Bij V.G.P. moeten we kijken wat haalbaar is, wat zijn de mogelijkheden. De asbest is een tijdelijke zaak, als vervangend produkt. Voorts moeten we niet vergeten dat we in de Zaanstreek in een 2% situatie zitten wat betreft de werkloosheid, hetgeen het er niet gemakkelijker op maakt. Crown Zellerbach is een zwakke schakel, omdat we daar totaal geen zicht op hebben. Amerikanen nemen snelle beslissingen.

Spreker is blij, dat de overheden medewerking willen verlenen.

Belangrijk is ook, dat de plaatselijke overheid alles wil doen om op het herstructureringsonderzoek aan te dringen. We moeten ons er wel van bewust zijn dat het hard gaat en de tijd benutten. Het maandrapport van januari was zeer slecht. Er ontstaat een sneeuwbaaleffect waarbij het knap hard gaat. Hij vreest bovendien dan snelle beslissingen van Crown Zellerbach. De overheden moeten de koppen bij elkaar steken, want het water staat ons aan de lippen.

De heer Van der Stokker merkt op, dat V.G.P. zich al heeft gericht tot de overheid. Economische Zaken intervenueert. Zij hebben gesteld, dat men voor een overbruggingskrediet bij de kredietbank moet zijn, het gaat immers om geld.

Laten wij beginnen met een uitspraak over een structuuronderzoek. De vakbeweging zal zich met hand en tand verzetten als zonder meer 60 miljoen zal worden verstrekt.

De heer Ootes memoreert aan een uitspraak van de Raad van Bestuur in augustus/september 1976, inhoudende dat interne subsidieverstrekking moet worden gestopt. De plaatselijke overheid zal geen genoegen mogen nemen met alleen vervaardiging van asbest ten koste van papier.

De heer Glandorf (Ondernemingsraad) zegt nog een aantal losse opmerkingen te willen maken. Bij V.G.P. hoor je dagelijks doorlopend, dat met het afstoten van personeel in de indirecte sektor niet langer kan worden gewacht. Dit is gewoon een taktiek. Op 20 januari verschijnt er een brief dat 1100 man eruit moet. Die 37 ontslagen in Wormer moeten worden gezien over 150 mensen. Dit betekent dat bij 150 man een mes in de buik is gestoken. Wij hebben steeds geventileerd bij de vakbeweging: haal dat mes eruit.

Burgemeester Janssens zegt zich te realiseren, dat de vermindering van 1100 arbeidsplaatsen niet het einde betekent van de analyse. Neen, het omgekeerde is het geval. Zij zeggen dit is het bedrijf, dit willen we kwijt en wat er daarna gebeurt is nog geheel onbekend.

De heer Van der Stokker zegt, dat personeel wordt afgestoten in de indirecte sektor terwijl het zicht totaal ontbreekt.

Een structuuronderzoek is een eerste vereiste. Een concreet beeld van nu en tot aan 1980. Op korte termijn wil V.G.P. een gesprek met de vakbeweging over het afstoten van 370 man personeel. Met dat ontslag gaan wij niet akkoord. Mc Kinsey is erg slim en thans volop aan het sturen. Ze lichten eerst een deelstuk in de indirecte sektor (37 man) eruit om daarna over de vestigingen te praten.

De heer Mantel (bedrijfsledengroep C.N.V.) stelt dat de te voeren gesprekken tijd kosten. Hij geeft de ondernemingsraad het advies de mensen rustig te houden.

De heer Glandorf vervolgt met zijn opmerkingen.

Het asbest ziet hij snel verdwijnen. Voorts vraagt hij zich af of het afstoten van het papier concurrerend kan zijn, omdat asbest en papier niet los van elkaar kunnen worden gezien.

Stel dat Mc Kinsey het weer ziet zitten en alles gaat weer draaien. Dan nog is het maar zeer de vraag hoe lang dat stand kan houden. Gezien de oude troep en de hopeloos ouderwetse machines waarmee moet worden gewerkt, kan dit gewoon niet gebeuren. Er zal flink geïnvesteerd moeten worden. De huidige apparatuur is rijp voor het museum.

Met betrekking tot het structuuronderzoek is hij eveneens pessimistisch. Dit kan alleen bij een goede samenwerking. Samenwerking is er nog nooit geweest zodat het uniek is als dat nu wel zal plaatsvinden.

De uitkomsten over januari zijn zeer slecht, slechter dan alle andere vestigingen. De asbestproduktie kan dit verlies nooit goedmaken. Als dit zo'n 12 maanden doorgaat ziet hij het niet meer zitten.

Het beleid dat wordt gevoerd, daar klopt niets van.

De heer Huijgen vraagt of de cijfers produktie- of financiële cijfers zijn.

De heer Glandorf antwoordt, dat het financiële cijfers betreffen.

De heer Mantel merkt op, dat V.G.P. geen arbeidstijdverkortening heeft gehad. Pikant detail is, dat er toch de slechtste cijfers zijn bereikt, hetgeen duidt op een slecht management.

De heer Beets zegt wat stil te zijn geworden van de heer Glandorf.

Hij gelooft echter wel, dat als Wormer en Zaanstad samen iets doen en zich in verbinding stellen met dhr. Molkenboer (direkteur-generaal van het Ministerie van Economische Zaken) en verzoeken om een ruggesteuntje voor V.G.P., dat er mogelijkheden liggen. Laat een persbericht uitgaan waarin staat dat de overheid van Wormer zich sterk wil maken om V.G.P. te helpen.

Burgemeester Janssens stelt, het gesprek samenvattend, vast dat er twee activiteiten voor de gemeente liggen.

Op de eerste plaats heeft hij goed in de oren geknoopt, dat er nauw verband is tussen de asbestproduktie en de rest. Het is nuttig te laten weten niet met een natte vinger te zijn te lijmen, doch eerder eisen te zullen stellen op het gebied van research.

Voor de langere termijn zal er een structuuronderzoek moeten worden gehouden. Dit is een goede gedachte waarmee met burgemeester Laan van Zaanstad van gedachten zal worden gewisseld.

De heer Bakker stelt, met de gedachte aan hetgeen is geschied bij Singer-Vredestein waarbij eveneens sprake was van een situatie van water aan de lippen en eveneens een Amerikaanse firma in het geding was, via de heer Molkenboer informatie in te winnen over Crown Zellerbach.

De heer Van der Stokker zegt, dat de eerste verantwoordelijke Crown Zellerbach is. Deze firma speelt een dubbelrol. Enerzijds geldschieter anderzijds bezitter en leverancier van grondstoffen aan V.G.P.. De kans is aanwezig dat deze straks de lachende derde wordt. Crown Zellerbach zal moeten worden gezocht zich schriftelijk bereid te verklaren om steun te verlenen aan V.G.P. teneinde mee te werken aan herstel bij V.G.P.. Als dat negatief uitvalt, moeten we opnieuw de balans opmaken. Spreker voelt in dit stadium niet veel voor een perscommuniqué. Wacht eerst de reactie van V.G.P. af op de gestelde vragen van de vakbeweging. Publiciteit activeert onrust die er toch al is.

Burgemeester Janssens zegt hierin mee te kunnen gaan en zegt toe een berichtje in de Zaanse dagbladen te publiceren zo in de geest van dat het gemeentebestuur een gesprek heeft gehad met de plaatselijke vakbeweging om zich te oriënteren over de gedachten die daar leven over V.G.P..

Spreker dankt de aanwezigen voor hun komst en sluit de bijeenkomst om + 10.45 uur.

Concept

Verzendlijst verslag van een bespreking tussen het gemeentebestuur van
===== Wormer, Zaanstad en de plaatselijke vertegenwoordiging van de vakbeweging
===== en de ondernemingsraad van V.G.P. te Wormer.
=====

1. de heer drs. F.R. Ketting, gemeentehuis Zaanstad;
2. de heer N.L. Ootes, postbus 5, Wormer (V.G.P.);
3. de heer A. Kindt, postbus 5, Wormer (V.G.P.);
4. de heer D. Glandorf, postbus 5, Wormer (V.G.P.);
5. de heer W. Selie, postbus 5, Wormer (V.G.P.);
6. de heer H.J. van Jaarsveld, postbus 5, Wormer (V.G.P.);
7. de heer A. Mantel, bedrijfsledengroep C.N.V.;
8. de heer C. Balk, bedrijfsledengroep N.V.V.;
9. de heer P. de Lange, bedrijfsledengroep N.K.V.;
10. de heer B. van der Weel, Verenigd Hoger Personeel V.G.P.;
11. de heer W.J. Beets, F.N.V. Zaanstreek;
12. de heer G.A.M. van Heteren, F.N.V. Zaanstreek;
13. de heer W. van der Stokker, industriebond N.V.V.;
14. de heer J. de Bruin, industriebond C.N.V.;
15. de heer C.P. Kaandorp, industriebond N.K.V.;
16. raad van bestuur V.N.G. Wormer, via de heer N.L. Ootes;
17. lijst van overige stukken voor de raad.

- - - oOo - - -

Besluit van B. en W. d.d. 22mrt.'77, nr. 43: *Q.R./vdS.*

Conform distribueren!

Afsedaan

83